

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Назва навчальної дисципліни: Теорія міжкультурної комунікації

2. Вид навчальної дисципліни: за вибором

3. Освітній рівень: Другий (магістерський) рівень

4. Галузь знань: В - культура, мистецтво та гуманітарні науки

5. Спеціальність: В 11 - філологія

6. Мета навчальної дисципліни:

створити теоретичну базу, необхідну для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності, підготувати студентів до самостійної розробки окремих питань міжкультурної комунікації та ведення науково-дослідницької роботи; ознайомити студентів з роллю, місцем перекладу як виду міжкультурної комунікації в умовах постійного зростання контактів між різними культурами.

7. Завдання навчальної дисципліни:

Курс складається з дев'яти тем, що охоплюють актуальну проблематику теорії міжкультурної комунікації, її історії та перспектив розвитку. Здобувачі вищої освіти знайдуть відповіді на питання про особливості міжкультурної комунікації, шляхи подолання комунікативної невпевненості та комунікативних бар'єрів, форми поведінки в різних ситуаціях спілкування з носіями інших мов та представниками інших культур. ознайомляться з роллю, місцем перекладу як виду та форми міжкультурної комунікації в умовах постійного зростання контактів між різними культурами.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Історія формування теорії міжкультурної комунікації як наукової дисципліни та її головні поняття

Тема 2. Поведінковий аспект міжкультурної комунікації

Тема 3. Поняття культури. Культурні цінності та культурні норми

Тема 4. Ідеологічний аспект міжкультурної комунікації й перекладу

Тема 5. Міжкультурний характер «культурного повороту» в перекладі та перекладознавстві

Тема 6. Мова і культура: теорія мовної відносності та концепція неперекладності

Тема 7. Неогумбольдтіанство: американський та європейський вектори

Тема 8. Лексичні бар'єри на шляху міжкультурної комунікації

Тема 9. Етнопсихолінгвістика. Теорія лакун

9. Пререквізити:

Курс тісно пов'язаний із циклом інших теоретичних філологічних дисциплін (вступ до перекладознавства, порівняльна лексикологія, порівняльна граматики, лінгвокраїнознавство, порівняльна стилістика) і покликаний сформувати у студентів комплексне уявлення про переклад як засіб здійснення «діалогу культур».

10. Очікувані результати навчання:

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і фахових компетентностей, визначених стандартом освіти:

– *формування наступних загальних компетентностей:*

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК4. Здатність до усвідомлення та розв'язання локальних та глобальних проблем в українському та міжнародному контексті;

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою;

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, в тому числі на засадах різноманітності та мультикультурності;

ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні;

ЗК12. Здатність генерувати та втілювати на практиці або в дослідницькій діяльності нові ідеї (креативність).

– *формування наступних фахових компетентностей:*

ФК1. Здатність вільно орієнтуватися в сучасних напрямках і школах мовознавства, літературознавства і перекладознавства;

ФК3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань, новітніх досягнень та перспектив розвитку філологічної науки;

ФК5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій;

ФК6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства та перекладознавства;

ФК7. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;

ФК8. Усвідомлення сутності й соціального значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

ПРН1. Оцінювати власну навчальну, наукову та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення;

ПРН3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості освіти та/або дослідження в конкретній філологічній галузі;

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

ПРН7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці, перекладознавстві і літературознавстві.

ПРН8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства, мовознавства та перекладознавства;

ПРН9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;

ПРН13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються;

ПРН17. Планувати здійснювати і презентувати дослідження в галузі філології на належному рівні;

11. Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин)

денна форма навчання: лекції – 18 год., практичні – 6 год., самостійна робота – 66 год.; заочна форма навчання: лекції – 4 год., практичні – 2 год., самостійна робота – 84 год.

12. Форма контролю: Залік

13. Інформація про викладача: доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша Олександр РЕБРІЙ; o.v.rebrii@karazin.ua